

Βρυξέλλες, 31.10.2019
COM(2019) 564 final

2019/0246 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139 όσον αφορά τη θέσπιση ορίων αλιευτικής ικανότητας για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής, τη συλλογή δεδομένων και τα μέτρα ελέγχου στη Βαλτική Θάλασσα και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά την οριστική παύση για τους στόλους που αλιεύουν γάδο της Ανατολικής Βαλτικής Θάλασσας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Το οικοσύστημα της Βαλτικής Θάλασσας βρίσκεται σε εύθραυστη κατάσταση εδώ και δεκαετίες. Ωστόσο, μόλις το 2019, οι επιστήμονες προειδοποίησαν ότι οι περιβαλλοντικές συνθήκες έχουν πολύ σημαντικότερες επιπτώσεις για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής από ό,τι είχε εκτιμηθεί έως τώρα. Η κατάσταση αυτή προκαλεί τώρα την απότομη μείωση του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής. Πρόκειται, δε, για πρωτοφανή κατάσταση, δεδομένου ότι το απόθεμα γάδου της Ανατολικής Βαλτικής είναι το μόνο απόθεμα στα ευρωπαϊκά ύδατα για το οποίο το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES) εκτιμά ότι η φυσική θνησιμότητα λόγω περιβαλλοντικών πιέσεων είναι περίπου τρεις φορές υψηλότερη σε σχέση με τη θνησιμότητα λόγω αλιείας. Κανένα άλλο απόθεμα ιχθύων στα ευρωπαϊκά ύδατα δεν βρίσκεται σε παρόμοια κατάσταση. Το απόθεμα γάδου της Ανατολικής Βαλτικής δεν αναμένεται να ανακάμψει πριν από το 2024, ακόμη και με πλήρη απουσία αλιευτικής δραστηριότητας.

Ως εκ τούτου, δεδομένης της ανωτέρω κατάστασης κατά το τρέχον έτος, βάσει των βέλτιστων διαθέσιμων επιστημονικών γνωμοδοτήσεων και σύμφωνα με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής και του πολυετούς σχεδίου για τη Βαλτική, η Επιτροπή ενέκρινε τον Ιούλιο του 2019 τα πρώτα έκτακτα μέτρα για την απαγόρευση της αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής έως το τέλος του έτους· ακολούθως, το Συμβούλιο αποφάσισε, τον Οκτώβριο του 2019, τους αναγκαίους και άνευ προηγουμένου περιορισμούς στην αλιεία για το 2020. Ωστόσο, δεν αναμένεται ανάκαμψη για αρκετά χρόνια. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω έκτακτα μέτρα θα οδηγήσουν σε πλεονάζουσες ικανότητες στόλου και σε σοβαρές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις για τις αντίστοιχες παράκτιες κοινότητες και αλιευτικές επιχειρήσεις. Ο κλάδος της αλιείας αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της οικονομικής ζωής πολλών παράκτιων περιφερειών της Βαλτικής Θάλασσας. Ωστόσο, η απορρόφηση των ποσοστώσεων για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής είναι σχετικά χαμηλή (κάτω από 60 %) εδώ και πολλά έτη· το 2018, η απορρόφηση ανερχόταν σε ποσοστό μόλις 40 %, και το 2019 σε ακόμη χαμηλότερο ποσοστό, όταν ξεκίνησε η εφαρμογή των έκτακτων μέτρων της Επιτροπής στα μέσα Ιουλίου (19 %). Η σχετικά χαμηλή απορρόφηση των ποσοστώσεων από το 2018 ήταν ενδεχομένως η πρώτη ένδειξη της κακής περιβαλλοντικής κατάστασης και των σημαντικών της επιπτώσεων για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής.

Από την ανάλυση της Επιτροπής προκύπτει ότι τα τμήματα του στόλου με μεγαλύτερη εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής περιλαμβάνουν πάνω από 300 σκάφη, κυρίως μηχανότρατες και σκάφη με δίχτυα στη Λιθουανία, στη Λετονία και στην Πολωνία και, σε μικρότερο βαθμό, στη Δανία. Εξ αυτών, μόνο ένα μικρό ποσοστό φαίνεται επαρκώς ανθεκτικό για να επιβιώσει από μια βραχυπρόθεσμη —αλλά όχι μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη— απαγόρευση. Τα υπόλοιπα, είτε πάσχουν ήδη λόγω της κακής κατάστασης που θα επιδεινωθεί λόγω της απαγόρευσης, είτε θα αντιμετωπίσουν κάθετη μείωση της κερδοφορίας τους. Αυτά τα τμήματα του στόλου έχουν ιδιαίτερη κοινωνικοοικονομική σημασία, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεταξύ 20 % και 50 % του αντίστοιχου εθνικού στόλου της Λιθουανίας, της Λετονίας και της Πολωνίας, εκφρασμένου σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Δεδομένης της πλήρους απαγόρευσης οποιασδήποτε κατευθυνόμενης αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, καθώς και των σημαντικών μειώσεων που συμφωνήθηκαν από το Συμβούλιο για άλλα αποθέματα της Βαλτικής, στις 14-15 Οκτωβρίου 2019, τα σκάφη και τα τμήματα του στόλου που έχουν πληγεί περισσότερο από την απαγόρευση της στοχευμένης αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, δεν θα είναι όλα σε

θέση να ανακατευθύνουν την αλιευτική τους δραστηριότητα προς άλλα είδη. Η απαγόρευση θα έχει σημαντικό αντίκτυπο για τους στόλους αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, με ισχυρό αρνητικό αντίκτυπο σε ορισμένες περιοχές και παράκτιες κοινότητες. Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τις διεξαγόμενες επαφές με τα κράτη μέλη σχετικά με τις σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις της προαναφερόμενης κατάστασης στον τομέα της αλιείας, καθώς και το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν είναι σε θέση να μετριάσουν οι ίδιοι τις αρνητικές συνέπειες, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται μέτρα έκτακτης ανάγκης για τον τομέα της αλιείας. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης συνίστανται στη θέσπιση ανώτατου ορίου αλιευτικής ικανότητας στη Βαλτική Θάλασσα για τα κράτη μέλη των οποίων οι στόλοι πλήττονται από τη δυσμενή κατάσταση για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής, και καθεστώτος εξόδου για τους στόλους που αλίευαν προηγουμένως γάδο της Ανατολικής Βαλτικής.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (εφεξής «ΕΤΘΑ»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι το αρμόδιο ταμείο για τη θαλάσσια και αλιευτική πολιτική της ΕΕ κατά την περίοδο 2014-2020. Πρόκειται για ένα από τα πέντε Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), που αλληλοσυμπληρώνονται και στηρίζουν την ανάκαμψη στην Ευρώπη με βάση την ανάπτυξη και την απασχόληση. Το ταμείο βοηθά τους αλιείς στη μετάβασή τους προς τη βιώσιμη αλιεία· στηρίζει τις παράκτιες κοινότητες στην προσπάθειά τους να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους και χρηματοδοτεί έργα που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής στις ευρωπαϊκές ακτές.

Ως εκ τούτου, το εν λόγω ταμείο θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη που πλήττονται από την έκτακτη κατάσταση του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής να χορηγούν χρηματοδοτική στήριξη για την επίτευξη και τη διατήρηση ισορροπίας μεταξύ της ικανότητας του στόλου και των αλιευτικών δυνατοτήτων, καθιστώντας επιλέξιμη τη χρηματοδοτική στήριξη για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω διάλυσης σκαφών στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ 2014-2020. Η στήριξη αυτή χορηγήθηκε έως τα τέλη του 2017 (και εισήχθη πρόσφατα για το πολυετές σχέδιο στη Δυτική Μεσόγειο Θάλασσα). Η εκ νέου θέσπιση του παροπλισμού με τη μορφή της διάλυσης σκαφών αποτελεί ένα απρόβλεπτο μέτρο με σκοπό την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής. Συνεπώς, το ταμείο θα πρέπει να προβλέψει πρόσθετη ευελιξία στο πλαίσιο αυτής της έκτακτης κατάστασης, παρέχοντας στα οικεία κράτη μέλη τη δυνατότητα να ανακατευθύνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις για την ενίσχυση στην αποθεματοποίηση και την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στο χρηματοδοτικό κονδύλιο κάθε κράτους μέλους για την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, προκειμένου να ενισχυθεί η αναγκαία διάλυση των σκαφών, χωρίς παράλληλα να επηρεάζεται αρνητικά η επίτευξη άλλων στόχων της ΚΑΠ και η εφαρμογή του ΕΤΘΑ. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη βιώσιμη διαχείριση των ιχθυοαποθεμάτων της Βαλτικής Θάλασσας, μέσω της μείωσης της πλεονάζουσας ικανότητας του στόλου αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συμμερίζονται την άποψη ότι απαιτείται επείγουσα δράση για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της κρίσιμης αυτής περιβαλλοντικής και κοινωνικής κατάστασης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα οι βασικές περιβαλλοντικές πιέσεις στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας, που εμποδίζουν την ανάκαμψη του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, και να μειωθεί η διαρθρωτική ανισορροπία όσον αφορά την ικανότητα των στόλων που αλίευαν προηγουμένως γάδο της Ανατολικής Βαλτικής. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση εισάγει τη δυνατότητα παροχής δημόσιας στήριξης για την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης σκαφών για τους αλιείς και τους οικονομικούς φορείς

που έχουν σημαντική εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής και πλήττονται από την απαγόρευση της αλιείας γάδου Ανατολικής Βαλτικής.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή της διαρθρωτικής προσαρμογής του στόλου στη Βαλτική Θάλασσα με τους στόχους διατήρησης που καθορίζονται στο πολυετές σχέδιο διαχείρισης, η στήριξη της οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης αλιευτικών σκαφών που έχουν σημαντική εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής θα πρέπει να χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι συνδέεται αυστηρά με την επίτευξη των στόχων και των εργαλείων προσαρμογής που καθορίζονται στα σχέδια δράσης για τα μη ισορροπημένα τμήματα του στόλου.

Τέλος, θα πρέπει να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα ελέγχου και να βελτιωθεί η συλλογή των σχετικών δεδομένων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση συνάδει με την πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΕΤΘΑ και με το τελευταίο πολυετές σχέδιο.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Επί του παρόντος, μολονότι η στήριξη για τη διάλυση σκαφών στη Βαλτική δεν είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση στο πλαίσιο του ισχύοντος κανονισμού ΕΤΘΑ, είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική εφαρμογή του τελευταίου πολυετούς σχεδίου.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ, χορηγήθηκε στήριξη για την οριστική παύση δραστηριοτήτων μέσω διάλυσης σκαφών έως το τέλος του 2017. Παρόμοια στήριξη θεσπίστηκε πρόσφατα για τη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα (κανονισμός 2019/1022). Επιπλέον, η πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΕΤΘΑ για την περίοδο 2021-2027 περιλαμβάνει επίσης στήριξη για την οριστική παύση μέσω της διάλυσης σκαφών.

Τέλος, στήριξη για την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων στη Βαλτική Θάλασσα έχει ήδη χορηγηθεί βάσει του ισχύοντος κανονισμού από επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΤΘΑ [COM C (2019) 6496].

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 43 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους.

Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική είναι μια κοινή πολιτική. Ένας από τους στόχους της είναι η διασφάλιση της μακροπρόθεσμης περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των αλιευτικών δραστηριοτήτων, παράλληλα με την επίτευξη οικονομικών, κοινωνικών οφελών και οφελών για την απασχόληση. Με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, η Ένωση αποφάσισε αναγκαίους και άνευ προηγουμένου περιορισμούς στην αλιεία. Οι

περιορισμοί αυτοί θα οδηγήσουν σε πλεονάζουσες ικανότητες στόλου και θα έχουν σοβαρές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις για τις σχετικές παράκτιες κοινότητες και αλιευτικές επιχειρήσεις. Η παροχή της δυνατότητας υποβολής αίτησης για χρηματοδοτική στήριξη για την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω διάλυσης σκαφών θα συμβάλει στην άμβλυνση των δυσμενών αυτών κοινωνικοοικονομικών συνεπειών, ενώ ταυτόχρονα θα μειώσει την ικανότητα του στόλου και την αντίστοιχη αλιευτική πίεση στο απόθεμα γάδου της Ανατολικής Βαλτικής.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτεινόμενο μέσο: τροποποίηση κανονισμού.

Πρόκειται για πρόταση διαχείρισης της αλιείας βάσει του άρθρου 43 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Δεν εφαρμόζεται λόγω της έκτακτης φύσεως του γεγονότος το οποίο επιτάσσει την παρούσα πρόταση.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας και της διαπραγμάτευσης του σχετικού κανονισμού, ζητήθηκε η γνώμη των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της Βαλτικής Θάλασσας, σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες στη Βαλτική Θάλασσα για το 2020. Διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη του αλιευτικού κλάδου και κράτη μέλη επεσήμαναν τις προκλήσεις που απορρέουν από τις πλεονάζουσες ικανότητες του στόλου και τις σοβαρές αρνητικές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες για τις αντίστοιχες παράκτιες κοινότητες και αλιευτικές επιχειρήσεις. Όλοι οι φορείς, τα ενδιαφερόμενα μέρη και κράτη μέλη τόνισαν την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η κατάσταση των πλεοναζόντων στόλων με διαρθρωτικό τρόπο, με τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης για την επίτευξη και τη διατήρηση ισορροπίας μεταξύ της ικανότητας των στόλων και των αλιευτικών δυνατοτήτων. Για τον σκοπό αυτό, ζήτησαν να καταστεί επιλέξιμη η χρηματοδοτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης σκαφών στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ 2014-2020.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η Ένωση ζητεί κάθε έτος επιστημονικές γνωμοδοτήσεις από το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES) σχετικά με την κατάσταση σημαντικών ιχθυαποθεμάτων στη Βαλτική Θάλασσα. Από τη γνωμοδότηση του ICES προκύπτει εμφανώς ότι η απότομη μείωση του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής ενδέχεται να συνεχίσει να αποτελεί πρόβλημα για τα επόμενα έτη.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας για την περίοδο 2021-2027. Στην εκτίμηση επιπτώσεων εντοπίστηκαν και εξηγήθηκαν οι κύριες προκλήσεις και τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν από το μελλοντικό πρόγραμμα με βάση τα πορίσματα και τις αξιολογήσεις των προηγούμενων περιόδων προγραμματισμού, τις νέες πολιτικές

προτεραιότητες και τα αναδυόμενα προβλήματα που απαιτούν παρέμβαση της Ένωσης. Η προαναφερόμενη εκτίμηση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η πολιτική πρέπει να είναι πιο στοχευμένη και εστιασμένη προκειμένου να αντιμετωπιστεί καλύτερα το ζήτημα της πλεονάζουσας αλιευτικής ικανότητας και της υπεραλίευσης στα τμήματα των αλιευτικών στόλων της ΕΕ που εξακολουθούν να αλιεύουν αποθέματα σε μη βιώσιμα επίπεδα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού του ΕΤΘΑ την παροχή στήριξης για την οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων, υπό αυστηρές προϋποθέσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι η στήριξη αυτή στοχεύει στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των διαθέσιμων αλιευτικών δυνατοτήτων. Η πρόταση αυτή συζητείται τώρα από τους συννομοθέτες. Δεδομένου του έκτακτου χαρακτήρα της κατάστασης όσον αφορά τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής και την αλιεία που εξαρτάται από το εν λόγω απόθεμα, η επιλογή πολιτικής για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης αλιευτικών σκαφών αποτελεί, ως εκ τούτου, την καλύτερη επιλογή. Πέραν της προτεινόμενης, δεν υπάρχουν διαθέσιμες διαφορετικές επιλογές πολιτικής από ουσιαστικής και νομικής άποψης.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση καθιστά επιλέξιμη τη στήριξη για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης αλιευτικών σκαφών στο πλαίσιο του τρέχοντος ΕΤΘΑ. Η σχετική χρηματοδότηση της ΕΕ θα χορηγηθεί σύμφωνα με τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΤΘΑ 2014-2020 και τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά κονδύλια των κρατών μελών του ΕΤΘΑ.

Η προτεινόμενη τροποποίηση δεν συνεπάγεται αλλαγές στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, στα ετήσια ανώτατα όρια ή όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές, όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1311/2013¹. Η πρόταση μπορεί να συνίσταται σε εμπροσθοβαρή χορήγηση πιστώσεων πληρωμών και είναι δημοσιονομικά ουδέτερη για την περίοδο προγραμματισμού.

5. ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Άνευ αντικειμένου.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Euratom) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139 όσον αφορά τη θέσπιση ορίων αλιευτικής ικανότητας για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής, τη συλλογή δεδομένων και τα μέτρα ελέγχου στη Βαλτική Θάλασσα και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά την οριστική παύση για τους στόλους που αλιεύουν γάδο της Ανατολικής Βαλτικής Θάλασσας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ περιλαμβάνει δέσμευση να εφαρμοστεί η οικοσυστημική προσέγγιση ως προς τη διαχείριση της αλιείας για να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο οικοσύστημα. Το σχέδιο πρέπει να συνάδει με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης, και ειδικότερα με τον στόχο της επίτευξης καλής περιβαλλοντικής κατάστασης έως το 2020, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴.
- (2) Σύμφωνα με την επιστημονική αξιολόγηση του Διεθνούς Συμβουλίου για την Εξερεύνηση των Θαλασσών ((ICES), πολλά είδη και οικοτόποι της Βαλτικής Θάλασσας δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Οι ετήσιες εισροές θρεπτικών ουσιών εξακολουθούν να υπερβαίνουν τους στόχους που έχουν συμφωνηθεί σε περιφερειακό επίπεδο στην Κεντρική Βαλτική, στη θάλασσα Αρχιπελάγους και στον Κόλπο της

² ΕΕ C της , , σ. .

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου για τα αποθέματα γάδου, ρέγγας και παπαλίνας της Βαλτικής θάλασσας και για τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης των εν λόγω αποθεμάτων, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1098/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 191 της 15.7.2016, σ. 1).

⁴ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

Φινλανδίας. Οι συγκεντρώσεις θρεπτικών ουσιών παραμένουν σε σχετικά υψηλά επίπεδα, όπως και η έκταση των περιοχών βαθέων υδάτων με λίγο ή καθόλου οξυγόνο. Τα επίπεδα των ρυπογόνων ουσιών παραμένουν υψηλά σε σύγκριση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές θάλασσες. Η συνολική αυτή περιβαλλοντική κατάσταση επηρεάζει τη λειτουργικότητα του τροφικού ιστού, μειώνει την ανθεκτικότητα και την αντίσταση έναντι περαιτέρω περιβαλλοντικών αλλαγών και περιορίζει τις προοπτικές κοινωνικοοικονομικών οφελών, συμπεριλαμβανομένων των αλιευτικών δυνατοτήτων.

- (3) Η φθίνουσα πορεία του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής (*Gadus morhua*) συνδέεται με την κατάσταση αυτή. Σύμφωνα με το ICES, το απόθεμα πλήττεται από μη βιώσιμα χαμηλά επίπεδα βιομάζας λόγω του συνδυασμού της μειούμενης εισόδου στο απόθεμα, περιβαλλοντικών παραγόντων και αλλαγών στο οικοσύστημα που έχουν ως αποτέλεσμα υψηλή φυσική θνησιμότητα (περίπου τριπλάσια της θνησιμότητας λόγω αλιείας), και υπερβολική θνησιμότητα λόγω αλιείας, δεδομένης της κατάστασης του αποθέματος. Η βιομάζα του αποθέματος γάδου εμπορικού μεγέθους βρίσκεται επί του παρόντος στο χαμηλότερο επίπεδο που έχει παρατηρηθεί από τη δεκαετία του 1950. Επιπλέον, σύμφωνα με εκτίμηση του ICES, η βιομάζα του αποθέματος αναπαραγωγής θα παραμείνει, μεσοπρόθεσμα (2024), κάτω από το σημείο αναφοράς βιωσιμότητας, ακόμη και χωρίς αλιευτική δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, στη γνωμοδότηση του ICES σχετικά με τα αποθέματα για το 2020, προτείνεται τα αλιεύματα να είναι μηδενικά.
- (4) Στο πολυετές σχέδιο για τη Βαλτική προβλέπεται ότι, όταν ένα απόθεμα απειλείται σύμφωνα με τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα διασφάλισης, που περιλαμβάνουν μείωση των αλιευτικών δυνατοτήτων και ειδικά μέτρα διατήρησης, και ότι τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να συμπληρώνονται με κάθε άλλο κατάλληλο μέτρο. Τα διορθωτικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν την αναστολή της σκοπούμενης αλιείας του αποθέματος και την προσήκουσα μείωση των αλιευτικών δυνατοτήτων. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139, τα μέτρα επιλέγονται ανάλογα με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και τον επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα της κατάστασης.
- (5) Με βάση την αξιολόγηση των αποθεμάτων γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, η Επιτροπή εξέδωσε τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/1248 της Επιτροπής⁵, με τον οποίο απαγορεύεται η αλίευση γάδου στις υποδιαίρεσεις ICES 24 έως 26 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.
- (6) Στις 15 Οκτωβρίου 2019, το Συμβούλιο ενέκρινε πολιτική συμφωνία σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες στη Βαλτική Θάλασσα για το 2020. Η συμφωνία συνεπάγεται αναγκαία και άνευ προηγουμένου μείωση για το 2020 της τάξεως του 92 % των αλιευτικών δυνατοτήτων για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής σε σύγκριση με το 2019, και περιορίζει τη χρήση αυτού του TAC μόνο στα παρεμπίπτοντα αλιεύματα. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται στοχευμένη αλιεία του εν λόγω αποθέματος. Δεδομένου ότι στην υποδιαίρεση ICES 24 απαντάται κυρίως ο γάδος της Ανατολικής Βαλτικής, η χρήση του TAC γάδου της Δυτικής Βαλτικής στην υποδιαίρεση 24 περιορίζεται επίσης στα παρεμπίπτοντα αλιεύματα γάδου της Ανατολικής Βαλτικής.
- (7) Οι αλιευτικοί στόλοι που ήταν μέχρι τώρα εξαρτημένοι από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής δεν έχουν τη δυνατότητα να αλιεύουν άλλα αποθέματα ως εναλλακτική λύση. Εκτιμάται ότι, για να αντισταθμιστούν οι οικονομικές απώλειες λόγω της

⁵

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/1248 της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 2019, σχετικά με τη θέσπιση μέτρων για την εξάλειψη σοβαρής απειλής για τη διατήρηση του αποθέματος γάδου της Ανατολικής Βαλτικής (*Gadus morhua*) (ΕΕ L 195 της 23.7.2019, σ. 2).

απαγόρευση της αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, θα απαιτούνταν περίπου 20 000 τόνοι πρόσθετων αλιευμάτων εναλλακτικών ειδών. Ωστόσο, το Συμβούλιο συμφώνησε επίσης σοβαρές μειώσεις για άλλα αποθέματα και ειδικότερα μείωση κατά 65 % για τη ρέγγα της Δυτικής Βαλτικής, 60 % για τον γάδο της Δυτικής Βαλτικής, 32 % για την ευρωπαϊκή χωματίδα, 27 % για τη ρέγγα στον Βοθνικό Κόλπο και 22 % για την παπαλίνα.

- (8) Από την ανάλυση της Επιτροπής προκύπτει ότι τα τμήματα του στόλου με μεγαλύτερη εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής περιλαμβάνουν πάνω από 300 σκάφη, κυρίως μηχανότρατες και σκάφη με δίχτυα στη Λιθουανία, στη Λετονία και στην Πολωνία και, σε μικρότερο βαθμό, στη Δανία. Αυτά τα τμήματα του στόλου έχουν ιδιαίτερη κοινωνικοοικονομική σημασία, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεταξύ 20 % και 50 % του αντίστοιχου εθνικού στόλου της Λιθουανίας, της Λετονίας και της Πολωνίας, εκφρασμένου σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Μόνο ένα μικρό ποσοστό φαίνεται επαρκώς ανθεκτικό για να επιβιώσει από μια βραχυπρόθεσμη—αλλά όχι μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη—απαγόρευση. Τα υπόλοιπα, είτε πάσχουν ήδη λόγω της κακής κατάστασης που θα επιδεινωθεί λόγω της απαγόρευσης, είτε θα αντιμετωπίσουν κάθετη μείωση της κερδοφορίας τους. Πράγματι, η απορρόφηση των ποσοστώςσεων για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής κυμαινόταν εδώ και πολλά χρόνια κάτω από το 60 %, το 2018 μειώθηκε περαιτέρω φτάνοντας σε ποσοστό 40 % και το 2019 σε ακόμη χαμηλότερο ποσοστό, όταν ξεκίνησε η εφαρμογή των έκτακτων μέτρων της Επιτροπής στα μέσα Ιουλίου (19 %), αντικατοπτρίζοντας το βιολογικό πρόβλημα της εν λόγω αλιείας. Δεδομένου ότι ο γάδος της Ανατολικής Βαλτικής δεν αναμένεται να ανακάμψει σε υγιή επίπεδα ακόμη και μεσοπρόθεσμα, θα προκύψει μόνιμη διαρθρωτική ανισορροπία για τα εν λόγω τμήματα του στόλου, γεγονός που δικαιολογεί την αναδιάρθρωση του στόλου.
- (9) Η αναδιάρθρωση του στόλου πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, που απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα για την προσαρμογή της αλιευτικής ικανότητας των στόλων τους στις αλιευτικές τους δυνατότητες συν τω χρόνω, λαμβανομένων υπόψη των τάσεων και με βάση τις βέλτιστες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, με στόχο την επίτευξη σταθερής και διαρκούς ισορροπίας μεταξύ τους. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν έως τις 31 Μαΐου κάθε έτους στην Επιτροπή έκθεση με αντικείμενο την ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας των στόλων τους και των αλιευτικών δυνατοτήτων. Εάν από την εκτίμηση καταδεικνύεται σαφώς ότι η αλιευτική ικανότητα δεν εξισορροπείται πραγματικά από τις αλιευτικές δυνατότητες, το κράτος μέλος πρέπει να καταρτίσει και να συμπεριλάβει στην έκθεσή του σχέδιο δράσης για τα τμήματα του στόλου με εντοπισμένο διαρθρωτικό πλεόνασμα. Δεδομένου ότι η γνωμοδότηση του ICES σχετικά με την επιδείνωση της κατάστασης του γάδου της Ανατολικής Βαλτικής δημοσιεύτηκε στις 29 Μαΐου 2019, στις υπάρχουσες εκθέσεις σχετικά με την ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των αλιευτικών δυνατοτήτων δεν ήταν δυνατόν να ληφθούν ακόμα υπόψη οι νέες αυτές πληροφορίες σχετικά με τη κρίσιμη κατάσταση του γάδου της Ανατολικής

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

Βαλτικής και την επακόλουθη πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα των στόλων που στόχευαν προηγουμένως το εν λόγω απόθεμα. Στις επόμενες εκθέσεις σχετικά με την ισορροπία μεταξύ στόλων και αλιευτικών δυνατοτήτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίσουν το συντομότερο δυνατόν το πρόβλημα που αφορά αυτή την πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα και το αργότερο έως τις 31 Μαΐου 2020.

- (10) Στην πολιτική τους δήλωση της 15ης Οκτωβρίου 2019, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δηλώνουν ότι, εάν χρειαστεί να μειώσουν την ικανότητα των στόλων για να διαχειριστούν τις δυσμενείς κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της μείωσης της αλιείας, θα υποβάλουν στην Επιτροπή σχέδιο δράσης σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν επίσης ότι, λόγω της ανάγκης να μειωθεί η αλιευτική ικανότητα του στόλου, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης για επενδύσεις σε πρόσθετη αλιευτική ικανότητα.
- (11) Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του ICES που δημοσιεύθηκε στις 29 Μαΐου 2019, περίπου το 70 % των εκφορτώσεων γάδου στις υποδιαίρεσεις 24-28 αλιεύθηκαν από μηχανότρατες με BACOMA με παράθυρο διαφυγής 120 mm ή T90, ενώ το 15 % των εκφορτώσεων γάδου αλιεύθηκαν από σκάφη αλιείας με απλάδια με μέγεθος ματιών μεταξύ 110 mm και 156 mm. Θεωρείται γενικά ότι οι εν λόγω εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες («métiers») στοχεύουν τον γάδο και τα ελάχιστα μεγέθη ματιών γι' αυτές καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷. Οι άλλες εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες («métiers») που ανήκουν στις πρώτες 15 όσον αφορά την ποσότητα εκφορτώσεων γάδου συνέβαλαν κατά λιγότερο από 5 % των συνολικών εκφορτώσεων γάδου. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι δεν αυξάνονται τα επίπεδα αλιευτικής ικανότητας των στόλων που αλιεύουν γάδο της Ανατολικής Βαλτικής και ότι η οριστική παύση με δημόσια κονδύλια επιφέρει ουσιαστική μείωση της αλιευτικής ικανότητας του στόλου. Το επίπεδο ικανότητας των κρατών μελών για τα δύο αυτά τμήματα του στόλου θα πρέπει να έχει ανώτατο όριο στο επίπεδο των ενεργών σκαφών κατά τα τελευταία χρόνια πριν από την εφαρμογή των μέτρων έκτακτης ανάγκης, δηλαδή το 2017 και το 2018, και θα πρέπει να μειωθεί όταν αποσυρθούν σκάφη με δημόσια ενίσχυση, με στόχο την ανασύσταση του αποθέματος γάδου της Ανατολικής Βαλτικής.
- (12) Τα ανώτατα όρια ικανότητας τα οποία αφορούν ειδικά το απόθεμα γάδου της Ανατολικής Βαλτικής θα πρέπει να εφαρμόζονται επιπλέον των μέτρων που καθορίζονται στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013. Τα εν λόγω ανώτατα όρια θα πρέπει να περιορίζουν την ικανότητα στο πλέον πρόσφατο επίπεδο των ενεργών σκαφών, εξαιρουμένων όσων έχουν αποσυρθεί χωρίς δημόσια ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα σκάφη από άλλα τμήματα του στόλου δεν μπορούν να μεταφερθούν στο τμήμα που αλιεύει γάδο της Ανατολικής Βαλτικής. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση των ανώτατων

⁷

Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη διατήρηση αλιευτικών πόρων και την προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω τεχνικών μέτρων, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2018/973, (ΕΕ) 2019/472 και (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 894/97, (ΕΚ) αριθ. 850/98, (ΕΚ) αριθ. 2549/2000, (ΕΚ) αριθ. 254/2002, (ΕΚ) αριθ. 812/2004 και (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 105).

ορίων ικανότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή για το αρχικό ανώτατο όριο και τυχόν αλλαγές σε αυτό.

- (13) Δεδομένης της κρίσιμης κατάστασης του αποθέματος γάδου της Ανατολικής Βαλτικής, θα πρέπει να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα για τον έλεγχο της αλιείας γάδου της Ανατολικής Βαλτικής. Η οριακή ποσότητα από την οποία ένα αλιευτικό σκάφος υποχρεούται να εκφορτώσει τα αλιεύματά του σε συγκεκριμένο τόπο θα πρέπει να μειωθεί σε 250 kg. Επιπλέον, οι πλοίαρχοι αλιευτικών σκαφών που έχουν ποσοστώσεις για γάδο και αλιεύουν σε περιοχές όπου υπάρχει γάδος της Ανατολικής Βαλτικής πρέπει να διασφαλίζουν ότι η αλιευτική τους δραστηριότητα μπορεί να παρακολουθείται ανά πάσα στιγμή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.
- (14) Το ICES εξέδωσε αναλυτική αξιολόγηση για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής, αλλά δεν ήταν σε θέση να παράσχει εύρη θνησιμότητας λόγω αλιείας και διάφορα σημεία αναφοράς λόγω έλλειψης των απαιτούμενων στοιχείων. Ως εκ τούτου, η συλλογή δεδομένων πρέπει να βελτιωθεί διασφαλίζοντας ότι το επίπεδο κάλυψης των σκαφών που αλιεύουν γάδο της Ανατολικής Βαλτικής από παρατηρητές στη θάλασσα είναι τουλάχιστον 20 %.
- (15) Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸, προέβλεπε οριστική παύση, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, ως εργαλείο για τη μείωση του εντοπισμένου διαρθρωτικού πλεονάσματος. Συνεπώς, όταν τα κράτη μέλη εντόπιζαν διαρθρωτική ανισορροπία, το επακόλουθο σχέδιο δράσης δυνάμει του άρθρου 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 τους έδινε τη δυνατότητα να συμπεριλάβουν την οριστική παύση ως μέσο για την επίτευξη των στόχων του σχεδίου δράσης.
- (16) Προκειμένου να αμβλυνθούν οι δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις της έκτακτης και συνεχιζόμενης περιβαλλοντικής κατάστασης στη Βαλτική Θάλασσα και των επακόλουθων σοβαρών μειώσεων των αλιευτικών δυνατοτήτων και λαμβανομένων υπόψη των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στο πολυετές σχέδιο για τη Βαλτική Θάλασσα, θα πρέπει να διατεθεί δημόσια ενίσχυση για την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης αλιευτικών σκαφών ώστε να μπορέσουν τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τους στόχους των σχεδίων δράσης τους σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και να μειώσουν τις εντοπισμένες διαρθρωτικές ανισορροπίες στα αλιευτικά τμήματα που καλύπτονται από το πολυετές σχέδιο της Βαλτικής. Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως, ώστε να επαναφέρει τη στήριξη για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων για τα σκάφη που έχουν σημαντική εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής.
- (17) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή της διαρθρωτικής προσαρμογής του στόλου στη Βαλτική Θάλασσα με τους στόχους διατήρησης που καθορίζονται στο πολυετές σχέδιο, η στήριξη της οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσω της διάλυσης αλιευτικών σκαφών που έχουν σημαντική εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής θα πρέπει να χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι συνδέεται

⁸

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149 της 20.5.2014, σ. 1).

αυστηρά με την επίτευξη των στόχων και των εργαλείων προσαρμογής που καθορίζονται στα σχέδια δράσης για τα μη ισορροπημένα τμήματα του στόλου.

- (18) Δεδομένου του εύθραυστου οικοσυστήματος της Βαλτικής Θάλασσας, δεν θα πρέπει να χορηγείται στήριξη για την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων με σκοπό την μετασκευή αλιευτικών σκαφών για άλλες δραστηριότητες εκτός της εμπορικής αλιείας, όπως η ερασιτεχνική αλιεία, οι οποίες ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα. Ως εκ τούτου, η στήριξη θα πρέπει να χορηγείται μόνο για τη διάλυση αλιευτικών σκαφών.
- (19) Η θέσπιση ενίσχυσης για τη διάλυση σκαφών αποτελεί απρόβλεπτο μέτρο για την αντιμετώπιση έκτακτης κατάστασης. Η Επιτροπή δεν μπορεί να παράσχει πρόσθετα δημόσια κονδύλια για την οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων πέραν του κονδυλίου του ΕΤΘΑ που έχει συμφωνηθεί για κάθε κράτος μέλος. Ωστόσο, η πρόσθετη ευελιξία εντός του κονδυλίου του ΕΤΘΑ που έχει συμφωνηθεί για κάθε κράτος μέλος θα επέτρεπε στα κράτη μέλη της Βαλτικής τα οποία έχουν προσδιορίσει την οριστική παύση ως εργαλείο για τη μείωση της διαρθρωτικής πλεονάζουσας ικανότητας του στόλου που αλιεύει γάδο της Ανατολικής Βαλτικής να αντιμετωπίσουν την έκτακτη κατάσταση χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο άλλες σημαντικές προτεραιότητες του ΕΤΘΑ, ιδίως όσες αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και των αλιευτικών περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014. Ο αναπρογραμματισμός από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφοι 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων θεωρείται ως ένας αποτελεσματικός τρόπος για τη χορήγηση τέτοιου είδους ευελιξίας.
- (20) Το άρθρο 22 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 ορίζει ότι η αλιευτική ικανότητα που αντιστοιχεί στα αλιευτικά σκάφη που αποσύρονται με δημόσια ενίσχυση δεν αναπληρώνεται. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, η είσοδος νέας αλιευτικής ικανότητας στον στόλο, χωρίς δημόσια ενίσχυση, πρέπει να αντισταθμίζεται από την προηγούμενη απόσυρση αλιευτικής ικανότητας χωρίς τουλάχιστον ισόποση δημόσια ενίσχυση.
- (21) Λαμβάνοντας υπόψη την κακή οικονομική κατάσταση των ενωσιακών αλιευτικών σκαφών με σημαντική εξάρτηση από τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής και την ανάγκη εξασφάλισης διαθέσιμης στήριξης στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων των εν λόγω σκαφών, κρίθηκε σκόπιμο να προβλεφθεί εξαίρεση από την προθεσμία οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο έχει προσαρτηθεί στη ΣΕΕ, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1139 τροποποιείται ως εξής:

1. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο κεφάλαιο VIA:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIA
ΟΡΙΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 8α

Μείωση αλιευτικής ικανότητας για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής

1. Η συνολική ικανότητα των σκαφών κάθε κράτους μέλους που αλιεύουν στις υποδιαίρεσεις ICES 24-32 και είναι εξοπλισμένα με τις κατηγορίες εργαλείων της παραγράφου 2 δεν υπερβαίνει τα επίπεδα αλιευτικής ικανότητας των σκαφών στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης την [...] ⁹ που δραστηριοποιούνταν στις ίδιες υποδιαίρεσεις το 2017 και το 2018 για τα εν λόγω κράτη μέλη αντίστοιχα. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα επίπεδα ικανότητας και τους υπολογισμούς τους το αργότερο έως τις [...] ¹⁰.
 2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στα σκάφη που είναι εξοπλισμένα με τις ακόλουθες κατηγορίες εργαλείων:
 - α) συρόμενα εργαλεία με μέγεθος ματιών διχτυών τουλάχιστον 120 mm κατασκευασμένο με δικτύωμα T90 ή τουλάχιστον 105 mm με στερεωμένο παράθυρο διαφυγής BACOMA 120 mm.
 - β) στατικά δίχτυα με μέγεθος ματιών τουλάχιστον 110 mm και το πολύ 156 mm.
 3. Η συνολική ικανότητα ενός κράτους μέλους να εφαρμόσει μέτρα οριστικής παύσης σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού αριθ. 508/2014 μειώνεται κατά την ικανότητα των σκαφών που αποσύρονται με δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 4 του κανονισμού αριθ. 1380/2013.
 4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν μειώσεις της συνολικής αλιευτικής ικανότητας στις εκθέσεις που υποβάλλουν σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού.»
2. Στο άρθρο 14, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
«α) 250 κιλά γάδου·».
 3. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 14α:

«Άρθρο 14α

Έλεγχος των αλιευμάτων γάδου

Οι πλοίαρχοι αλιευτικών σκαφών, που διαθέτουν αλιευτικές δυνατότητες γάδου στη Βαλτική Θάλασσα και αλιεύουν στην υποδιαίρεση ICES 24, σε περιοχές πέραν των έξι ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης, ή στις υποδιαίρεσεις 25-32, μεριμνούν ώστε οι αλιευτικές τους δραστηριότητες να μπορούν να παρακολουθούνται ανά πάσα στιγμή από τις αρχές ελέγχου του κράτους μέλους. Για τον σκοπό αυτό, τα εν λόγω αλιευτικά σκάφη είναι εξοπλισμένα με σύστημα παρακολούθησης σκαφών (VMS) ή άλλο ισοδύναμο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης πιστοποιημένο από την αρχή ελέγχου.»

4. Παρεμβάλλεται τα ακόλουθο κεφάλαιο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIIIΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

⁹ Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

¹⁰ Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία έναν μήνα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 14β
Κάλυψη από παρατηρητές

Τα ενωσιακά σκάφη που διαθέτουν αλιευτικές δυνατότητες για γάδο στις υποδιαίρεσεις ICES 24-32 υπόκεινται σε τουλάχιστον 20 % κάλυψη από παρατηρητές στη θάλασσα.».

Άρθρο 2
Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 508/2014

Ο κανονισμός (ΕΕ) 508/2014 τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 13, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«10. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να υπερβαίνουν το ποσό που καθορίζεται στην παράγραφο 2 και να κατεβαίνουν κάτω από τα ποσά που καθορίζονται στις παραγράφους 6 και 7 για να στηρίξουν τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 4 στοιχείο β).».
 2. Το άρθρο 34 παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η στήριξη βάσει του παρόντος άρθρου μπορεί να χορηγείται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, εκτός εάν εγκριθούν μέτρα οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων για την επίτευξη των στόχων των ακόλουθων πολυετών σχεδίων:

 - α) του πολυετούς σχεδίου για τη διατήρηση και τη βιώσιμη εκμετάλλευση των βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^{*}.
 - β) του πολυετούς σχεδίου για τα αποθέματα γάδου, ρέγγας και παπαλίνας της Βαλτικής θάλασσας και για τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης των εν λόγω αποθεμάτων, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^{*}, όσον αφορά τα σκάφη που εμπίπτουν στο όριο συνολικής ικανότητας για τον γάδο της Ανατολικής Βαλτικής, όπως ορίζεται στο άρθρο 8α παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139.»
-
- ^{*} Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 1)
- ^{*} Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου για τα αποθέματα γάδου, ρέγγας και παπαλίνας της Βαλτικής θάλασσας και για τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης των εν λόγω αποθεμάτων, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1098/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 191 της 15.7.2016, σ. 1)
3. Το άρθρο 34 παράγραφος 4α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4α. Οι δαπάνες που σχετίζονται με τα μέτρα οριστικής παύσης οι οποίες θεσπίζονται για την επίτευξη των στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1022 είναι επιλέξιμες από τις 16 Ιουλίου 2019.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τα μέτρα οριστικής παύσης οι οποίες θεσπίζονται για την επίτευξη των στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139, ιδίως του άρθρου 8α, είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΤΘΑ από τις [...]»¹¹.

4. Στο άρθρο 34, προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«4β. Καμία στήριξη δεν χορηγείται δυνάμει της παραγράφου 4 στοιχείο β), εάν η εκτίμηση της ισορροπίας μεταξύ αλιευτικής ικανότητας και αλιευτικών δυνατοτήτων στην τελευταία έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 για το τμήμα του στόλου στο οποίο υπάγονται τα σκάφη, δεν έχει καταρτισθεί με βάση τους βιολογικούς και οικονομικούς δείκτες, καθώς και τους δείκτες χρήσης σκαφών που καθορίζονται στις κοινές κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στον εν λόγω κανονισμό.

4γ. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο β) χορηγείται μόνο εάν έχουν καθοριστεί στόχοι και εργαλεία προσαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 για τα τμήματα του στόλου που καλύπτουν τα σκάφη τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 8α παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1139 και εφόσον οι στόχοι και τα εργαλεία αυτά συνδέονται με οριστική απόσυρση αλιευτικής ικανότητας.»

5. Στο άρθρο 34 παράγραφος 6, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, μπορεί να χορηγηθεί στήριξη για οριστική παύση της αλιευτικής δραστηριότητας χωρίς διάλυση, υπό τον όρο ότι τα σκάφη ανακαινίζονται για δραστηριότητες που δεν έχουν να κάνουν με την εμπορική αλιεία. Η παρέκκλιση αυτή δεν ισχύει για τη στήριξη που χορηγείται βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο β).».

Άρθρο 3 *Έναρξη ισχύος*

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

¹¹ Υπηρεσία εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.